

Fluorescerende frimærker

Af Charlotte Stryhn

Nogle danske frimærker findes på papir med fluorescens. Men hvad er fluorescerende papir og hvorfor er nogle frimærker trykt på det? Her følger en forklaring.

Fluorescerende frimærker er trykt på et særligt papir, som er i stand til at tilbagekaste lys, der ikke er synligt for menneskets øje, som en hvid til gullig farve. For at genkende de fluorescerende mærker kan man bruge en speciel lampe, der udsender ultraviolet lys. UV-lyset tilbagekastes så fra frimærket. Er papiret med fluorescens lyser frimærket kraftigt hvidt eller gulligt når man lyser på det med en UV-lampe. Er mærket på almindeligt papir vil det ikke lyse og fremstår gråt. Fluorescens observeres bedst i et mørke.

Men hvorfor bruge fluorescerende papir? Jo, når en masse breve skulle sorteres, blev det i gamle dage gjort ved håndkraft. Da dette efterhånden var en stor udgift for postvæsenet, blev det overvejet, hvordan dette kunne gøres ved hjælp af maskiner. Den såkaldte brevendemaskine skulle kunne se hvor frimærket var placeret på brevet, og derfor måtte det adskille sig fra kuvertpapiret. Dette blev gjort ved,

Fig. 1: Stempelaftryk fra Brevendemaskinen i Århus.

Fig. 2: Med en UV lampe kan man se om frimærkerne er fluorescerende. Mærkerne i højre side er selvlysende og altså fluorescerende.

at bruge de nye fluorescerende frimærker. Brevendemaskinen har fotocelleøjne der „opdager“ frimærket, hvorefter brevet bliver vendt, så stemplet rammer frimærket.

I Danmark begyndte fremstillingen af frimærker på fluorescerende papir i 1962. Da papir med fluorescens er lidt dyrere end almindeligt frimærkepapir blev der i en forsøgsperiode solgt frimærker på begge typer papir. Forsøget fandt sted i Århus fra november 1962 – og mærker udsendt på fluorescerende papir blev solgt i Århus, mens frimær-

ker på almindeligt papir blev solgt i resten af landet. Frem til 1967 udkom de fleste frimærker både med og uden fluorescerende stof i papiret. Det er fra AFA nr. 391 til 465. Derfor er der i AFA kataloget to numre, et uden og et med et „F“ bagefter. (Du har nok gættet hvad F'et står for?). Efter 1967 udkom næsten alle danske frimærker på fluorescerende papir.

Fluorescerende kaldes også lumogen. De danske frimærker trykt på fluorescerende papir starter marginalnummeret med „L“ for lumogen.

Hvis du ser i kataloget er der nogle gange stor forskel på prisen, om mærket er fluorescerende eller ikke. Det er derfor godt at have en speciel UV-lampe, så man kan se forskel.

I fig. 2 ser du en sådan UV-lampe. Den kan også se anderledes ud. Pæren lyser violet når den tændes.

Hvis du vil lave sjov med dine kammerater, så kan du invitere dem hjem og se din samling af *selvlysende* frimærker.